

Моніторинг політичних новин прайм-тайму провідних каналів українського телебачення (хвиля – вересень 2017 р.)

Іванов В. Ф.,
проф., док. філол. н.,
завідувач кафедри реклами
та зв'язків з громадськістю
Інституту журналістики
Київського національного
університету імені Тараса
Шевченка,

Костенко Н. В.,
проф., док. соц. н.,
завідувач відділу соціології
культури і масової
комунікації Інституту
соціології Національної
академії наук України

У вересні 2017 р. у новинах провідних українських каналів так дотримувалися професійних стандартів: достовірність повідомлень була гарантована високою часткою репортажів від власних кореспондентів з місця подій (54 %) і посилань на офіційні джерела (48 %); непряма ознака недостовірності – частка повідомлень з Facebook і Twitter, які неможливо перевірити (12 %, зростає з 4% минулого року). Відокремлення фактів від коментарів: оцінні коментарі від імені каналу й журналістів (ведучі, кореспонденти) характерні для 26% усіх повідомлень (у травні 37 %); максимально – 32-36 % (Україна, 1+1), мінімально – 8-17 % (Перший, 5-й канал). Баланс: 15 % повідомлень з кількома точками зору на події (у травні 17 %, у лютому 15 %); у повідомленнях з посиланням на Facebook і Twitter дві точки зору висловлюються майже вдвічі частіше.

Політична упередженість каналів зумовлена політичними перевагами їх власників та редакційною стратегією; у репрезентації поля української політики в новинах вересня дисбаланс уваги і синхрону на користь правлячої коаліції та представників виконавчої влади децю зменшився порівняно з травнем і лютом; фіксується феномен «постійних» спікерів, які присутні в прямому ефірі деяких каналів майже щодня (Україна, Інтер).

Аналіз тем у телевізійних новинах: суспільно значима тематика: внутрішня державна політика та діяльність органів влади, злочинність, що вперше посіла друге місце, війна на Сході – найчастіше згадувані теми повідомлень. Порівняно з минулим роком усі три хвили спостереження 2017 р. свідчать про зменшення частки сюжетів про боротьбу з корупцією; замовчувана тема: ситуація на непідконтрольних територіях.

Ключові слова: теленовини; моніторинг; тематика; упередженість.

Monitoring of Political Prime-Time News of the Ukrainian Television Channels (The Period – September 2017)

Ivanov Valerii,
Professor, Doctor of Philology,
Head Advertising and Public
Relations Department,
Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National
University of Kyiv,

Nataliia Kostenko
Professor, Doctor of Sociology,
Head Sociology of Culture
and Mass Communication
Department, Institute of
Sociology, National Academy of
Sciences of Ukraine

In September 2017, AUP monitored how the news of the leading Ukrainian TV channels was following the professional standards. The reliability of messages was guaranteed by a high proportion of reports originated from reporters at the news scene (54%) and references to official sources (48%); an indirect sign of unreliability is a share of Facebook and Twitter messages that can not be verified (12%, up from 4% last year). Separating facts from commentary: the evaluative commentary on behalf of channels and journalists (speakers, correspondents) are identified in 26% of all messages (in May 37%); The most percentage was 32-36% (TV channel "Ukraine", 1 + 1), and the least was 8-17% (UA: The First Channel and the 5th Channel). Balance: 15% of messages contained several points of view on events (in May it was 17%, in February – 15%); in the posts with links to Facebook and Twitter, two points of view are expressed almost twice as often. The political bias of channels was represented due to the political preferences of their owners and editorial strategy. While covering Ukrainian politics in

the September news, the imbalance of attention and direct speech in favor of the ruling coalition and the executive power decreased to some degree compared to May and February. The phenomenon of "common" guests was traced, when people were regularly invited to speak on air (Ukraine and Inter TV Channels). Topics and messages analyzed in TV news: the socially important topics featured most frequently included internal state policy and government activities, crime (ranked second for the first time), and the war in the East. Compared to the previous year, according to all three monitoring periods in 2017, the share of reports on countering corruption is falling down. The situation on territories uncontrolled by the Ukrainian government is completely uncovered.

Keywords: TV news, monitoring, topics, bias.

Мониторинг политических новостей прайм-тайма каналов украинского телевидения (волна – сентябрь 2017 г.)

Іванов В. Ф.,
проф., докт. філол. н.,
Інститут журналістики
Київського національного
університету імені Тараса
Шевченка,

Костенко Н. В.,
проф., докт. соц. н.,
Інститут соціології
Національної академії
наук України

В сентябре 2017 г. в новостях ведущих украинских каналов так придерживались профессиональных стандартов: достоверность сообщений была гарантирована высокой долей репортажей от собственных корреспондентов с места событий (54 %) и ссылок на официальные источники (48 %); косвенный признак достоверности – доля сообщений с Facebook и Twitter, которые невозможно проверить (12 %, выросла с 4 % в прошлом году). Отделение фактов от комментариев: оценочные комментарии от имени канала и журналистов (ведущие, корреспонденты) характерны для 26% всех сообщений (в мае 37 %); максимально – 32-36 % (Украина, 1 + 1), минимально – 8-17 % (Первый, 5-й канал). Баланс: 15 % сообщений с несколькими точками зрения на события (в мае 17 %, в феврале 15 %); в сообщениях со ссылкой на Facebook и Twitter две точки зрения высказываются почти вдвое чаще.

Политическая предвзятость каналов обусловлена политическими предпочтениями их владельцев и редакционной стратегией; в представлении поля украинской политики в новостях сентября дисбаланс внимания и синхрона в пользу правящей коалиции и представителей исполнительной власти несколько уменьшился по сравнению с маем и февралем; фиксируется феномен «постоянных» спикеров, которые присутствуют в прямом эфире некоторых каналов почти ежедневно (Украина, Интер).

Анализ тем в телевизионных новостях: общественно значимая тематика: внутренняя государственная политика и деятельность органов власти, преступность, впервые заняла второе место, война на Востоке – чаще всего упоминаемые темы сообщений. По сравнению с прошлым годом, как показывают все три волны мониторинга в 2017 году, уменьшается доля сюжетов о борьбе с коррупцией, умалчиваемая тема: ситуация на неподконтрольных территориях.

Ключевые слова: теленовости; мониторинг; тематика; предвзятость

Вступ. Дослідження з 2002 р. здійснює Академія української преси за участю вчених Інституту соціології НАН України методом контент-аналізу новин прайм-тайму (19:00-23:00) семи провідних українських телеканалів –Інтер, 1+1, Україна, СТБ, ICTV, UA:Перший та 5 канал.

Проведення цього дослідження мало підтримку Агентства США з міжнародного розвитку

(USAID) через програму У-Медіа Інтерньюс-Нетворк.

Мета дослідження: визначення стану й динаміки політичного змісту новин українських телеканалів.

Вибірка охоплює одну програму новин у день, prime-time, один тиждень в місяць з 4 по 9 вересня 2017 р. У вибірку ввійшли 42 випусків новин,

702 повідомлення, 86185 сек. (з них новини про Україну – 571 повідомлення (75732 сек.).

Методи дослідження. Основні принципи методології дослідження:

- «класична» версія контент-аналізу (Г. Ласуел, Б. Берельсон, Д. Гербнер та ін.);
- соціологічний підхід (вибіркове дослідження, строгий метод, верифіковані дані);
- концептуальна модель для кожного типу досліджень з урахуванням локального контексту й особливостей інформаційних джерел.

У результаті отримано дані для аналізу стану і динаміки інформаційних потоків, тенденцій медіазмісту.

Концептуальна схема аналізу (основні категорії):

1) повідомлення (характеристики повідомлення, тема повідомлення, точки зору, контекст);

2) політичні суб'єкти (інститути, партії/фракції, персоналії);

3) політичне поле у новинах: диференціація каналів.

Одиниця контексту: програма новин.

Одиниця аналізу: повідомлення.

Одиниця підрахунку:

1) поява категорії (ознаки категорії) у повідомленні;

2) час, який відведено на трансляцію категорії.

Основні показники:

- ступінь збалансованості інтерпретації подій;
- рейтинг уваги до політичних суб'єктів/оцінки політичних суб'єктів;

– доступ політиків до новинного ефіру (обсяг синхрону);

– типи новинного мовлення.

Метод: контент-аналіз аудіовізуальної інформації. Контент-аналіз здійснювався 6-ма операторами. Коефіцієнт надійності методики: 85-95 % (для різних категорій аналізу). Цифрові відеозаписи програм новин здійснені АУП.

Основні показники виміру:

– частка уваги до категорії (N, % повідомлень зі згадуванням про подію/суб'єктів (у загальному/регіональному масиві повідомлень, а також масивах різних типів медіа);

– розподіл оцінок категорії всередині потоку/каналу/ газети/ сайту (% , N= сума всіх оцінок);

– емпірична типологія медіа за способами презентації політичного та ціннісного простору (χ²).

Кодувальний процес включає в себе:

- 6 кодувальників з досвідом роботи;
- інструкція кодувальнику – документ, що детально описує схему і показники дослідження;
- схема роботи кодувальників з обов'язковою їх ротацією;

– введення даних кодування в стандартизований файл за спеціально розробленою комп'ю-

терною програмою (мінімізація помилок введення даних, незалежність кодувальників);

– тренінг кодувальників (загальний, перед кожною хвилиною);

– тест кодувальників на надійність перед кожною хвилиною;

– контроль за роботою кодувальників (15 % усього масиву джерел);

– цифрові відеозаписи телепрограм та підписки на друковані видання забезпечується АУП;

– пакет обробки інформації – SPSS.

Результати дослідження. На першому тижні вересня 2017 р. 33 % повідомлень новинних програм стосувалися політичних подій в Україні (у вересні 2015 р. – 46 %, у червні 2016 р. – 32 %, у лютому 2017 р. – 40 %, у травні – 37 %). На Інтері їх у два рази більше, ніж на Першому (43 % проти 21 %).

Основні джерела інформації власні кореспонденти – 54 % (у травні – 60 %, у лютому 2017 р. – 52 %, у червні 2016 р. – 53 %; на каналі 1+1 – 74 %) та офіційні джерела (48 %, у травні 44 %, 46 % – у лютому 2017 р.). Порівняно з минулим роком у 3 рази (з 4 % до 12 у вересні цього року) зросла частка повідомлень з посиланням на Facebook і Twitter. Найбільше їх на Першому (20 %) та СТБ – 18 %.

Внутрішня державна політика, діяльність органів влади 16 % (у травні 18 %, у лютому 2017 р. 19 %, у червні 2016 р. – 16 %, у вересні 2015 р. – 23 %), злочинність (14 %), що уперше посіла друге місце, і війна на сході (10 %) – найчастіше згадувані головні теми повідомлень. Частка репортажів про боротьбу з корупцією як головна і додаткові теми у вересні така сама, як у травні (по 5 %) і дещо менша, ніж у лютому (7 %, у червні 2016 р. – 12 %). Теми злочинності та боротьби з корупцією як головної найчастіше представлені на Інтері (21 % та 11 % відповідно, в середньому – 14 % та 2 %). Частка теми війни як головної найбільша на 5-му каналі – 19 % (в середньому – 10 %).

Чотири типи головних подій у фокусі уваги новин тижня – обстріли на Сході та їх наслідки, культура, освіта – по 8 %, забезпечення армії та військові навчання, а також вибух авто у центрі Києва (по 5 %).

Зі сторони України серед учасників збройного конфлікту найбільша увага до ЗСУ – 13 % (у травні 11 %, у лютому – 20 %), держави та її органів – 8 % (у травні 13 %, у лютому – 33 %, у червні минулого року 34 %). З іншої сторони – до Росії та її керівних органів – 11 % (по 14 % у травні і лютому, 7 % у вересні минулого року).

Мінські угоди згадувалися у 3 % повідомлень (у травні 4 %), Нормандській формат практично не згадувався (0.2 %), тоді як і у травні – 2 %. Частіше обговорювалася нова ініціатива –

миротворці ООН на Донбасі – 1 %.

Українські учасники конфлікту найчастіше маркувалися як «армійці, військові» – 8 %, патріоти, активісти (4 %), постраждали в зоні АТО – 3 %. У маркуванні протилежної сторони переважала негативна номінація – терористи, бойовики – 8 %, супротивник, ворог (6 %).

15% повідомлень в цілому були з кількома точками зору (у травні 17%, у лютому 15 %, у червні 2016 р. 12 %, у вересні 2015 р. – 14 %). Найбільше їх на 1+1 та СТБ – по 20%, а найменше на Першому (10 %) та 5-му каналі – 11 % (у травні цього каналі 7%, у лютому 6 %). На політичні новини дві точки зору висловлювалися в середньому у 16 % випадків (у травні – 17 %).

У політичних новинах із посиланням на Facebook і Twitter дві точки зору висловлюються частіше – 28 % (31 % у травні, у лютому 26 %). Найбільше їх на 1+1 – 55 % та СТБ – 44 %, а на ICTV – тільки одна точка зору.

У презентації скандальних чи неоднозначних подій частка повідомлень з кількома точками зору помітно зростає (до 60–100%; наприклад, «Протести проти забудови в Одесі» – 100%, «Суд щодо стрільця у Княжичах» – 75%, «Суд у справі держзради В. Януковича» – 67%).

Частка повідомлень з двома точками зору на «Протест власників авто з іноземними номерами» склала 46 %. При цьому на 1+1 тільки одна точка зору, на Першому та Інтері 33 % повідомлень з двома точками зору, а на інших дві представлені у 100 % сюжетів. Частка повідомлень з двома точками зору на «Щорічне послання П. Порошенка у ВР» склала 43 %. На Першому, Інтері, 1+1 – 100% дві, на інших 100 % одна точка зору.

Увага до політичних партій, політичних персон, політичних інститутів склала відповідно 15 %, 42 %, 80 % (у травні 17 %, 44 %, 77 %, у лютому 15 %, 41 %, 80 %). Серед політичних інститутів найчастіше згадуються силові відомства – 40% (у травні 39 %, у лютому 44 %), Суд і судова система – 15 % ВР – 14 %. Сумнівні та негативні оцінки найчастіше адресовані місцевим органам влади – 30 % (у травні 29 %) та Адміністрації Президента – 34 % (в цілому вона згадується лише в 1 % повідомлень). Політичні інститути найкритичніше оцінювалися в новинах Інтера – 19 % (у травні 26 %).

Лідерами уваги до політичних організацій у новинних програмах вересня є Опозиційний блок – 4 % (у травні 3 %), БПП, Народний фронт, Батьківщина – по 3 %. Опозиційний блок оцінювався найбільш позитивно (4 %, у травні Народний фронт – 4 %), а найбільш негативно – Народний фронт (1 % як і у травні).

Серед політиків увага найбільша до П. Порошенка – 10 % (13 % у травні, у лютому 8 %),

В. Гройсмана – 6 % (у травні 8 %, у лютому 7 %), А. Парубія – 4% (у травні 5 %). Позитивно найчастіше оцінювалися Р. Ахметов – 56 % (у травні 56 %, у лютому 60 %). Серед українських політиків переважно негативно згадувалися О. Сироїд (67 %) та С. Пашинський – 60 %. У В. Януковича 77 % іронічних і негативних оцінок, у М. Саакашвілі – 72 %.

У новинах першого тижня вересня найбільша частка синхрону у П. Порошенка (14%, у травні 11%), В. Гройсмана – 9% (у травні 10 %), І. Луценко – 7%, Ю. Бойко – 6% .

Увага до елементів політичної конфігурації влади в новинах: правляча коаліція – 49%, демократична опозиція – 15%, опозиція – 7%, інші – 29% (у травні відповідно 58%, 11%, 8%, у лютому 51%, 12%, 5%, 32%). Найбільша увага до опозиції на ICTV – 14% та 5-му каналі – 9%. Синхрон розподілений так: правляча коаліція – 48%, демократична опозиція – 9%, опозиція – 13%, інші – 30% (у травні, відповідно, 60%, 17%, 13%, 10%). На каналі Україна частка синхрону опозиції – 28% (у травні на Інтері 22%).

Серед політичних партій найвища увага до представників Блоку П. Порошенка – 33% (у травні 32%, у лютому 24%), Народного фронту – 14% (у травні 12%, у лютому 7%), працівників центральних органів влади – 12% (у травні 11%, у лютому 22%).

Найбільша частка синхрону разом у Президента і представників Блоку П. Порошенка – 34%, (у травні 37%, у лютому 26%) працівників центральних органів влади – 22% (у травні 10%, у лютому 19%), Опозиційного блоку – 12% (у травні 10%). У представників Опозиційного блоку найбільша частка синхрону на каналі Україна – 27%. У Народного фронту найбільша частка синхрону на 5-му каналі (16%), у представників Радикальної партії О. Ляшка на каналі Україна – 9%. У представників Батьківщини на 5-му каналі – 5% (в середньому 3%). Фіксується феномен «постійних спікерів»: О. Ляшко (Україна, 4 дні тижня), Ю. Бойко, С. Каплін (Інтер, 4-5 днів у тиждень).

Подивимося як виглядали новини вересня з точки зору професійних стандартів.

Достовірність

Гарантії достовірності повідомлень – найбільша частка репортажів від власних кореспондентів з місця подій – єдиного авторизованого каналами джерела. У цілому вона становить 54% усіх повідомлень про Україну, але варіюється від 75%, 67% (1+1, Україна) до 30% на 5-му каналі. Інший вагомий показник вірогідності – посилення на офіційні джерела (48%, від 54% в новинах каналів Інтер та ICTV до 36% – на 1+1).

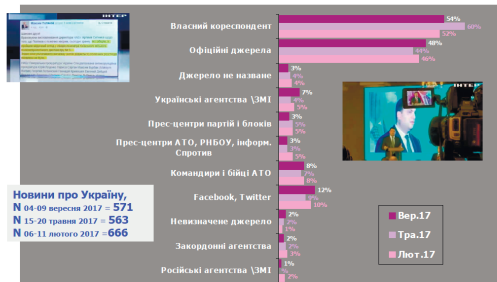
Непряма ознака сумнівності або недостовірності – частка повідомлень з Facebook і

Twitter, які неможливо перевірити (у вересні 12 %, у травні 9 %, зросла з 4 % минулого року до 10% у лютому 2017 р.), а також повідомлень, де є посилання на «невизначене джерело» (2 %) або джерело не називається (3 %). Частка таких сумнівних повідомлень у цілому становить 17% (у травні 15%), максимальна на каналах Першому, СТБ, Інтері, де посилання на відомості з інтернету з'являються найчастіше (20%, 18 %, 15% відповідно). Тобто кожне шосте повідомлення у новинах вересня може містити неперевірену або недостовірну інформацію (у лютому – кожне п'яте).

«Моніторинг політичних новин»
04-09 вересня 2017

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТІК ДОСТОВІРНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ

Посилання на джерела інформації

Відділення фактів від коментарів

Оцінні коментарі від імені каналу й журналістів (ведучі, кореспонденти) характерні для чверті – двох-третин усіх повідомлень про Україну, що фіксувалися в останні роки (26 % – у вересні 2015 р., 29 % – у червні 2016 р., 23 % – у лютому 2017 р., 37 % – у травні 2017 р., 26 % у вересні 2017 р.); максимально – 32-36 % (Україна, 1+1), мінімально – 8-17 % (Перший, 5-й канал).

Баланс думок

У цілому 15 % новин транслюють кілька альтернативних точок зору на головну подію у повідомленні, які висловлюються в прямому ефірі або цитуванні, але не в чікомусь переказі (у травні 17 %, у лютому 2017 р. – 15 %). Канали варіюються за цим показником від 20 % (СТБ, 1+1) до 10 % (Перший). У презентації скандальних чи неоднозначних подій частка повідомлень з кількома точками зору помітно зростає (до 60-100 %; наприклад, «Протести проти забудови в Одесі» – 100 %, «Суд щодо стрілянини у Княжичах» – 75 %, «Суд у справі держзради В. Януковича» – 67 %). Якщо подія згадується в контексті головної, то показники балансу думок дещо змінюються на користь однієї точки зору (88 % проти 12 %).

У повідомленнях з посиланнями на Facebook і Twitter, що все частіше використовуються для презентації думок у новинах, показник «двох і більше точок зору на подію» підвищується майже вдвічі (28 %, у травні 31 %).

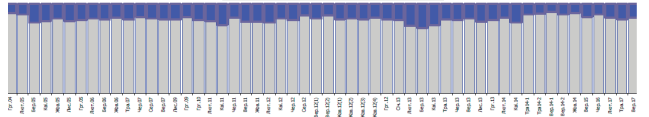
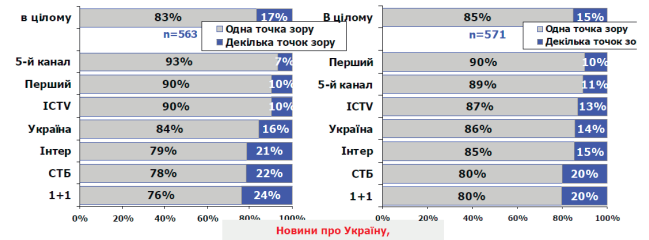
«Моніторинг політичних новин»
04-09 вересня 2017

ПОЛІТИЧНІ ПОДІЇ

ТОЧКИ ЗОРУ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ

15-20 травня 2017, prime-time

04-09 вересня 2017, prime-time

Репрезентація поля української політики в новинах характеризується помітним дисбалансом уваги і синхрону на користь правлячої коаліції та представників виконавчої влади. У вересні він менший, аніж у травні та лютому.

На першому тижні вересня увага до елементів політичної конфігурації влади в новинах склалася так: правляча коаліція – 49%, демократична опозиція – 15%, опозиція – 7%, непартійні «інші» – 29% (у травні відповідно 58%, 11%, 8%, 23%). Найбільша увага до опозиції на ICTV (14%) та 5-му каналі (9%).

Схожим чином розподілений і синхрон, що свідчить про реальний доступ політичних сил до новинного ефіру: правляча коаліція – 48%, демократична опозиція – 9%, опозиція – 13%, непартійні «інші» – 30%. Зменшилася частка представників правлячої коаліції та значно зросла частка непартійних «інших». Частка синхрону представників опозиції зросла з 5% у лютому 2017 до 13% у травні й вересні.

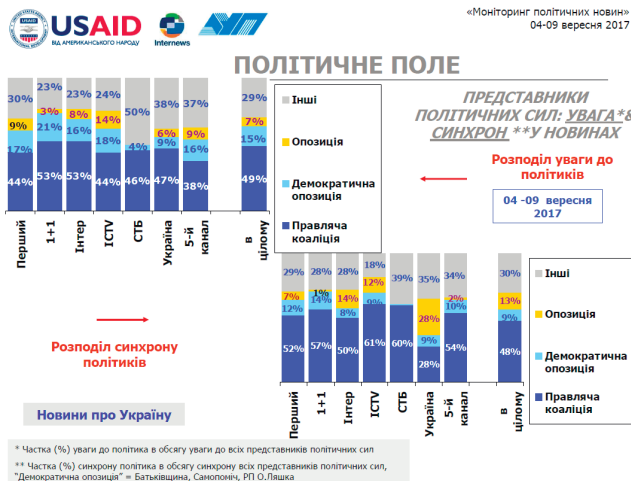
Політична сегментація каналів

Канали суттєво диференційовані за політичними перевагами власників і редакційними стратегіями. Серед політичних гравців найвища увага до представників Блоку П. Порошенка – 33 % (у травні 32 %, у лютому 24 %), Народного фронту – 14 % (у травні 12 %, у лютому 7 %), працівників центральних органів влади – 12 % (у травні 11 %, у лютому 22 %). Найбільша частка синхрону у представників Блоку П. Порошенка – 21 % (у травні 27 %, у лютому 26 %) працівників центральних органів влади – 22 % (у травні 10 %, у лютому 19 %), Опозиційного блоку – 12 % (у травні 10 %). У представників БПП найбільша частка синхрону на Інтері (29 %), Опозиційного блоку – на каналі Україна (27 %), Радикальної партії О. Ляшка – на каналі Україна (9 %, в середньому 3 %), Батьківщини на 5-му каналі – 5 % (в середньому 3 %).

У новинах prime-time деяких каналів фіксується феномен «постійних» спікерів, які часто присутні в прямому ефірі: О. Ляшка на каналі

Україна (4 дні на тижді), Ю. Бойко, С. Каплин на Інтері (5 і 4 дні відповідно), О. Гончаренко на 1+1 і М. Бурбак на 5-му каналі (3 дні на тижді). У вересні синхрон Ю. Тимошенко склав 77 сек. (у травні відсутній, 80 сек. у лютому).

Сегментація новинних програм за доступом політичних гравців до ефіру вказує на стійкість і відтворюваність політичних преференцій каналів протягом останніх років.

Аналіз тем інформаційного простору

Суспільно значима тематика: внутрішня державна політика та діяльність органів влади, злочинність, що уперше посіла друге місце, війна на Сході – найчастіше згадувані теми повідомлень. Порівняно з минулим роком усі три хвили спостереження зменшується частка сюжетів про боротьбу з корупцією.

Замовчувані теми: ситуація на непідконтрольних територіях.

У новинному потоці вересня 2017 р. найчастіше представлені три теми: внутрішня державна політика, діяльність органів влади (43 % усіх повідомлень про Україну, у тому числі 16 % як головна, 27 % – як додаткова), злочинність, що уперше посіла друге місце, (24 %, 14 % і 10 %), війна на Сході (23 %, 10 % і 13 %). Актуальними залишаються теми соціальної сфери (23 %), міжнародної політики, міжнародних відносин (21 %). Тема діяльності органів влади домінує в новинах каналу Україна як головна (21 %), а як додаткова – на каналах Інтер, 1+1, ICTV (по 31 %). Тема злочинності – як головна у новинах каналу Інтер (21 %), а як додаткова на Першому (18 %). Тема війни на Сході як головна на 5-му каналі (19 %), як додаткова – на СТБ (20 %).

Увага до тем боротьби з корупцією знизилася з 12 % у червні 2016 р. до 5 % у травні та вересні 2017 р. Тема найпопулярніша в новинах Інтера – 11 % як головна (в середньому 2 %) і як додаткова (10 %, в середньому 3 %).

В обговоренні більшості тем превалює конфліктний і негативний контексти, і тільки в

темах спорту, культури й розваг, а також у темі «реформи в Україні» переважає позитивна або нейтральна тональність. У цілому, конфліктна тональність обговорення подій знизилася з до 52 % у лютому 2017 р. до 45 % у травні та 44 % у вересні (у червні 2016 р. – 41 %). Конфліктний і негативний контекст презентації новин найбільше характерний для каналу Інтер – 55 % (у травні 60 %), а найменше для UA: Першого – 37 % (у травні 38 %).

Війна на Сході

Третина повідомлень стосується подій, що відбуваються в столиці – 42 % (у травні 37 %), і четверта частина – в східних областях – 23 % (у травні 26 %, у лютому 33 %). Події в Криму зустрічаються у 1 % повідомлень (у травні 5 %, у лютому 2 %), на непідконтрольних територіях Донбасу – 2 % (у травні 2 %, у лютому 7 %).

З боку України серед учасників конфлікту найбільша увага до ЗС України – 13 % (у травні 11 %), держави та її органів – 8 % (у травні 13 %, у лютому 33 %). З боку іншої сторони – до Росії та її керівних органів – 11 % (у травні 14 %, у лютому 14 % проти 7 % у червні минулого року) та до озброєних формувань ДНР та ЛНР – 4 % (у травні 4 %, у лютому 9 %, минулого року 5 %).

Про біженців та переміщених осіб у вересні повідомлялося менше, ніж у травні і лютому (0.5 % проти 2 % і 1 % відповідно). Зменшується частка повідомлень про цивільне населення і постраждалих на сході – з 9 % у лютому до 5 % у травні та 2 % у вересні. Практично не згадувався Нормандський формат, проте обговорювалися перспективи миротворців ООН на Донбасі.

З української сторони найпозитивніше оцінювалися громадські організації і волонтери – 67 % (у травні 40 %, у лютому 43 %), хоча частка їх згадування знизилася з 3 % у лютому до 1 % у вересні. Цивільне населення на сході оцінюється переважно нейтрально, а озброєні формування ДНР та ЛНР, Росія та її державні органи, ЗС Росії – переважно негативно.

Українські учасники конфлікту найчастіше маркувалися як «армійці, військові» – 8 %, патріоти, активісти (4 %). У маркуванні проти лежної сторони переважала негативна номінація – терористи, бойовики – 8 %, супротивник, ворог (6 %). У 2017 р. Росія та її лідери є домінантним міжнародним контекстом обговорення подій у новинах українських телеканалів.

У повідомленнях із посиланням на Facebook і Twitter дві точки зору висловлюються майже вдвічі частіше.

Частка сюжетів про боротьбу з корупцією у вересні 2017 р. у 2,6 рази менша, ніж у вересні 2015 р. – 5 % проти 13 % (5 % проти 12 % у червні 2016 р.).

Нормандській формат врегулювання на Донбасі майже не згадується, але обговорюються перспективи введення миротворців ООН.

Увага і синхрон до представників правлячої коаліції зменшилися порівняно з травнем, а частка уваги і синхрону представників опозиції різних напрямків – зросла (найбільше на каналі Україна). Дисбаланс залишається виразним.

Відмінність у політичних прихильностях новинних програм каналів стабільно відтворюється.

Список літератури

1. *Костенко Н., Іванов В.* Досвід контент-аналізу: Моделі та практики. – Київ : Центр вільної преси, 2003.

2. *Holsti O.R.* Content Analysis for the Social Science and Humanities. – London, 1969.

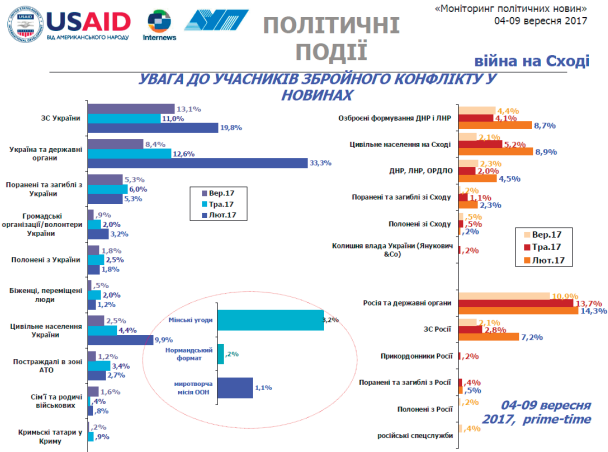
Надійшла до редколегії 23.08.17.

References

1. *Kostenko, N. & Ivanov, V.* (2003), Experience of Content Analysis: Models and Practices, Tsentr vilnoi presy, Kyiv, 112 p.

2. *Holsti, O.R.* (1969), Content Analysis for the Social Science and Humanities, London, 235 p.

Submitted 23.08.17.

Висновки. 33 % новинного потоку – політичні новини в Україні (у травні 37 %, у лютому 2017 р. – 40 %, у вересні 2015 р. – 46 %). Найбільше їх на Інтерні (43 %) та 5-му каналі – 38 %, а найменше на Першому – 21 %.

Частка повідомлень з кількома точками зору на події в цілому і на політичні події – однакова, цього року змінюється у невеликому діапазоні: 15 % у вересні, 17 % у травні, 15 % у лютому.

